Vejrumbro Fri

Undervisningsplan i færdselslære

Obligatorisk emne · 0.–7. klasse på tre hold · Emneuge i uge 37 og førstehjælpsdag i uge 6 · Skoleåret 2026/27

Om planen

Undervisningsplanen beskriver skolens mål for det obligatoriske emne færdselslære, og hvordan undervisningen fører eleverne frem mod dem. Emnet samles i en fælles færdselsuge i uge 37, hvor skolen deltager i Alle børn cykler. Ulykkeshåndtering samles på en førstehjælpsdag for hele skolen i uge 6, og det, der mangler, tages i opsamlingsugen i uge 23 (afsnit 3 og 7).

Tre hold: Emneugen gennemføres på de samme tre hold som i skolens øvrige planer: 0.–1. klasse, 2.–4. klasse og 5.–7. klasse. Hele skolen starter og slutter ugen sammen, og midt på ugen arbejder holdene med hvert sit tema – meget af tiden ude (afsnit 8). Planen er en ramme, ikke en drejebog: Lærerne kan flytte, ændre eller supplere aktiviteter efter elevgruppen og vejret, så længe målene og den procesorienterede tilgang fastholdes.

Dette skoleår: Cykelugerne i uge 37–38 er allerede gennemført for 0.–1. og 2.–4. klasse. Alle hold får førstehjælp på førstehjælpsdagen i uge 6. 5.–7. klasse har ikke færdselslære i sine planer i år og får derfor blinde vinkler og cykling i gruppe i opsamlingsugen i uge 23 (afsnit 7). Hele planen gælder fra skoleåret 2027/28.

Omfang: Emneuge i uge 37, førstehjælpsdag i uge 6, opsamlingsuge i uge 23, cykelopgaver i uge 38 og løbende i fagene · **Lærere:** lærerteamet på hvert hold · **Materialer:** Rådet for Sikker Trafik (undervisningsmaterialer og Cyklistprøven), Alle børn cykler (Cyklistforbundet), førstehjælpsmaterialer, kegler, kridt, refleksveste og skolens cykler og hjelme

Udarbejdet af: lærerne og ledelsen i samarbejde · **Senest revideret:** _____

Indhold

1. Lovgrundlag og skolens valg af mål 3
2. Skolens mål for færdselslære 4
    Emnets formål 4
    Slutmål 4
    Pejlemærker efter 3. og 6. klassetrin 4
    Den røde tråd fra 0. til 7. klasse 4
3. Sådan arbejder vi 6
    De fem trin 6
    Ugens gang 6
    Samspil på tværs af holdene 6
    Førstehjælpsdagen i uge 6 6
    Ude og på tur 7
    Sammen med forældrene 7
4. Differentiering 8
    Samme emne – tre hold 8
    Støtte og udfordring inden for holdet 8
5. Frihed og folkestyre, demokratisk dannelse og ligestilling 9
6. Evaluering og information til elever og forældre 10
7. Årsoversigt 11
    Emnet i årsplanen 11
    Det mangler vi – forslag 11
    Opsamlingsugen i uge 23 11
8. Temabeskrivelser 12
    Hold 1 · 0.–1. klasse – Sikkert frem på skolevejen 12
    Hold 2 · 2.–4. klasse – Cyklist i lokalområdet 13
    Hold 3 · 5.–7. klasse – Selvstændig i trafikken 14
Bilag A. Observationsskema 15
Bilag B. Elevens refleksionsark – min færdselsuge 16

1. Lovgrundlag og skolens valg af mål

Vejrumbro Fri er en fri grundskole med undervisning fra 0. til og med 7. klassetrin, og undervisningen skal leve op til lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven). Færdselslære er et af folkeskolens tre obligatoriske emner (folkeskoleloven § 7). Emnet har ikke sit eget timetal, men skal indgå i undervisningen. Tabellen viser, hvordan planen dækker kravene.

Krav	Hvordan planen opfylder kravet
§ 1, stk. 2 – stå mål med folkeskolen	I folkeskolen har færdselslære bindende kompetencemål efter 3., 6. og 9. klassetrin inden for to kompetenceområder: Trafikal adfærd og Ulykkeshåndtering. Skolens slutmål efter 7. klassetrin bygger på de samme to områder (afsnit 2).
§ 1, stk. 2 – frihed og folkestyre, demokratisk dannelse, ligestilling	Afsnit 5 beskriver, hvordan emnet bidrager, og hvor det sker i temaerne.
§ 1 a, stk. 1 – slutmål	Skolen skal fastsætte slutmål for folkeskolens obligatoriske emner. Planen indeholder skolens slutmål for emnet efter 7. klassetrin, som er skolens sidste klassetrin (afsnit 2).
§ 1 a, stk. 1 – obligatoriske emner	Trafikal adfærd samles i færdselsugen i uge 37, og Ulykkeshåndtering samles på førstehjælpsdagen i uge 6. Det, der mangler, tages i opsamlingsugen i uge 23. Emnet indgår desuden i dansk, rytmik, musik, idræt og matematik (afsnit 7).
§ 1 a, stk. 2 – undervisningsplan og alsidig personlig udvikling	Planen angiver udviklingen hen mod slutmålene, beskriver, hvad 0.–1., 2.–4. og 5.–7. klasse arbejder med i emneugen (afsnit 2, 3, 7 og 8), og hvordan emnet bidrager til elevernes alsidige personlige udvikling (afsnit 5).
§ 1 a, stk. 3 – delmål	Kravet om delmål gælder dansk, matematik, engelsk, geografi, biologi og fysik/kemi – ikke de obligatoriske emner. Planen har derfor kun slutmål, og vejen derhen beskrives som progression (afsnit 2).
§ 1 b – løbende evaluering og information	Hvert tema har en kort evaluering, og der er faste statuspunkter, som bruges til at tilpasse undervisningen og til skole-hjem-samtaler. Planen evalueres efter emneugen (afsnit 6 og bilag A).
§ 1 c – offentliggørelse	Slutmål og undervisningsplan offentliggøres på skolens hjemmeside, og beskrivelsen dér skal svare til planen.

Skolens valg: egne mål, der står mål med Fælles Mål

Vejrumbro Fri fastsætter egne mål. Emnet har ét slutmål efter 7. klassetrin for hvert af de to kompetenceområder (afsnit 2). Målene står mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Fælles Mål for færdselslære har bindende kompetencemål for folkeskolen, mens færdigheds- og vidensmålene (fx færdselsregler, egen sikkerhed, sikker rute, sikker på cykel og førstehjælp) har været vejledende siden 1. januar 2025. Nye fagplaner er på vej i folkeskolen, og planen revideres, når de foreligger.

Færre mål – mere fokus på processen

Skolen har valgt ikke at gentage de vejledende færdigheds- og vidensmål. Tilbage er kun skolens slutmål og folkeskolens kompetencemål som pejlemærker.

Planen lægger i stedet vægt på processen: de fem trin (afsnit 3), elevernes egne erfaringer fra skolevejen og eksempler på undervisning i temabeskrivelserne (afsnit 8). Færdselslære læres bedst i trafikken.

2. Skolens mål for færdselslære

Emnets formål

Eleverne skal udvikle kompetencer til at færdes sikkert og ansvarsfuldt i trafikken uden risiko for sig selv og andre og kunne hjælpe og give førstehjælp, hvis der sker en ulykke.

Eleverne skal forstå, at trafikken er et fællesskab med regler, som alle har ansvar for – til fods, på cykel og som passagerer.

Slutmål

Slutmålene beskriver, hvad eleverne skal kunne, når de forlader skolen efter 7. klasse. Der er ét slutmål for hvert kompetenceområde, og de er formuleret åbent, så de beskriver en retning.

Kompetenceområde	Slutmål efter 7. klassetrin
Trafikal adfærd	Eleven kan færdes sikkert og hensynsfuldt i trafikken til fods og på cykel – også uden for lokalområdet.
Ulykkeshåndtering	Eleven kan skabe sikkerhed, tilkalde hjælp og give førstehjælp ved en ulykke.

Pejlemærker efter 3. og 6. klassetrin

Folkeskolens kompetencemål efter 3. og 6. klassetrin bruges som pejlemærker – ikke som krav til den enkelte elev. Tabellen viser, hvordan holdene arbejder hen imod dem.

Kompetenceområde	Efter 3. klassetrin (bindende i folkeskolen)	Efter 6. klassetrin (bindende i folkeskolen)	Sådan arbejder holdene hen imod det
Trafikal adfærd	Eleven kan færdes sikkert i trafikken i lokalområdet.	Eleven kan færdes sikkert i trafikken.	0.–1. kl. går skolevejen og øver at se og blive set. 2.–4. kl. cykler i lokalområdet og vælger sikre ruter. 5.–7. kl. arbejder med blinde vinkler, fart og Cyklistprøven.
Ulykkeshåndtering	Eleven kan hjælpe i forbindelse med tilskadekomst på skolens område.	Eleven kan give førstehjælp ved tilskadekomst i trafikken.	Alle hold på førstehjælpsdagen i uge 6: 0.–1. kl. henter en voksen og bliver hos den, der er slået. 2.–4. kl. øver opkaldet til 1-1-2 og stabilt sideleje. 5.–7. kl. skaber sikkerhed og prøver hjerte-lunge-redning.

Den røde tråd fra 0. til 7. klasse

Progressionen beskrives gennem den måde, eleverne arbejder på – ikke gennem flere mål. Kolonnerne viser, hvad der typisk kendetegner arbejdet på hvert hold.

	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
Udgangspunkt	Skolevejen og skolegården.	Lokalområdet på cykel.	Længere ture og trafik med store køretøjer.
Til fods	Ser til venstre – højre – venstre og bruger fodgængerfelt.	Vælger en sikker rute og forklarer hvorfor.	Tager hensyn til andre trafikanter.
På cykel	Cykler i skolegården og på stille veje med en voksen.	Kender tegn, giver tegn og ser sig over skulderen.	Kender reglerne for sving og vigepligt og har prøvet Cyklistprøven.
Se og blive set	Bruger refleks og lys.	Tjekker sin egen cykel.	Forstår blinde vinkler og bremselængde.

	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
Hjælp ved ulykker	Henter en voksen og bliver hos den, der er slået.	Ringer 1-1-2 og siger, hvad der er sket. Stabilt sideleje.	Skaber sikkerhed og prøver hjerte-lunge-redning.

3. Sådan arbejder vi

Færdselslære er procesorienteret: Eleverne undersøger deres egen skolevej og deres eget lokalområde, prøver tingene af på cykelbanen og øver førstehjælp i praksis. Elevernes erfaringer fra trafikken er udgangspunktet.

De fem trin

Alle tre hold følger de samme fem trin i emneugen. Trinnene er de samme i skolens tre planer for de obligatoriske emner, så eleverne kender arbejdsformen.

Trin	Hvad gør vi?	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
1. Undren	Fælles start og holdets spørgsmål: Hvordan kommer vi sikkert frem? Hvad er farligt?	Tegning af skolevejen	Cykeltjek i par	Film om blinde vinkler
2. Undersøg	Holdene undersøger ude: gåture, cykelture, tællinger og målinger.	Gåtur og cykelbane	Cykeltur og tælling	Blinde vinkler og bremselængde
3. Skab	Eleverne laver et produkt, der samler det, de har fundet ud af.	»Min sikre skolevej«	Kort over sikre ruter	Kampagne og poster
4. Del	Holdene viser hinanden produkterne og kører cykelbanen fredag.	Udstilling i garderoben	Kort ved cykelskuret	Styrer cykelbanen
5. Se tilbage	Kort evaluering med eleverne (afsnit 6).	Smiley-runde	To stjerner og et ønske	Exit-ticket

Ugens gang

Forslag til ugen. Lærerteamet kan flytte rundt efter skemaet og vejret.

Dag	Hele skolen	På holdene
Mandag	Fælles start i skolegården: cykelparade og cykeltjek. Ugens spørgsmål: »Hvordan kommer vi sikkert frem?«	Trin 1: Hvad ved vi om trafikken på vores skolevej?
Tirsdag	–	Trin 2: Undersøg – ude i lokalområdet (afsnit 8).
Onsdag	Makkerhold: 5.–7. kl. går en trafiktur med 0.–1. kl. og viser, hvor og hvordan man krydser vejen sikkert.	Trin 2–3: Undersøg og skab.
Torsdag	–	Trin 3: Skab. 4.–7. kl. bygger poster til cykelbanen.
Fredag	Fælles cykelbane i skolegården, hvor de ældste har bygget poster til de yngste. Evt. med forældre.	Trin 4–5: Del og se tilbage.

Samspil på tværs af holdene

Hele skolen mødes mandag og fredag. Onsdag går de ældste elever en trafiktur med de yngste. Fredag styrer 4.–7. klasse posterne på cykelbanen for de yngre.

I uge 38 fortsætter 0.–1. og 2.–4. klasse med cykelopgaver i dansk, rytmik og musik, som i dag (afsnit 7).

Førstehjælpsdagen i uge 6

Torsdag i uge 6 (11. februar 2027) er der førstehjælpsdag for hele skolen. Dagen hører til kompetenceområdet Ulykkeshåndtering i færdselslære og støtter samtidig Sundhed og trivsel i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab: at passe på hinanden og turde hjælpe.

Dagen er bygget som en rotation. Der er tre stationer med én voksen på hver, og de tre hold bytter station efter hver lektion, så alle hold kommer igennem alle tre stationer. Indholdet på stationen tilpasses holdet. Dagen starter og slutter med hele skolen samlet.

Dagens gang

Lektion	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
1. lektion	**Fælles åbning i salen:** De voksne spiller et lille uheld, fx et cykelstyrt i skolegården. »Hvad ville du gøre?« Holdene samler deres spørgsmål.		
2. lektion	Station A	Station B	Station C
3. lektion	Station B	Station C	Station A
4. lektion	Station C	Station A	Station B
5. lektion	**Fælles afslutning i skolegården:** Tre små uheld spilles igen. Makkerhold på tværs af alder (en elev fra hvert hold) viser, hvad de gør. Kort evaluering: »Det vigtigste, jeg lærte i dag«.		

De tre stationer

Station	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
A · Stop – tænk – hjælp (skab sikkerhed og tilkald hjælp)	Stop op, se dig om og hent en voksen. Bliv hos den, der er kommet til skade. Lær skolens navn og vej.	Rollespil med en telefon uden at ringe: 1-1-2 – hvem er du, hvor er du, hvad er der sket? Skolens adresse.	Skab sikkerhed ved et trafikuheld, alarmér og fordel opgaver mellem flere hjælpere.
B · Den, der ikke svarer	Tal højt, rør ved skulderen og hent en voksen. Prøv at ligge på siden.	Se, om personen trækker vejret. Stabilt sideleje i par.	Stabilt sideleje. Hjerte-lunge-redning på øvelsesdukke, og hvor den nærmeste hjertestarter hænger.
C · Små skader	Plaster, en kold klud og trøst. Hvad gør vi, når nogen græder?	Rens et sår, sæt plaster, næseblod (læn hovedet frem og klem om næsen) og en enkel forbinding.	Forbindinger, forbrænding (køl med vand), forstuvning og hvornår man skal søge læge.

- **Voksne:** én lærer pr. station og evt. en ekstern førstehjælpsinstruktør. Øvelsesdukker kan evt. lånes.
- **Materialer:** øvelsesdukker, plastre, forbindinger, tæpper, telefoner til rollespil (uden at ringe), scenariekort.
- **Opfølgning:** Holdene vender tilbage til førstehjælp i færdselsugen i uge 37, hvor det kobles til ulykker i trafikken.

Ude og på tur

- **Mindst to voksne** på cykelture. Alle bruger hjelm og refleksvest.
- **Aftaler før afgang:** mødesteder, stoptegn og hvem der kører forrest og bagerst.
- **Cykeltjek mandag:** bremser, lys, ringeklokke og reflekser. Elever uden cykel låner af skolen eller går.
- **Alle kan være med:** Elever, der ikke kan cykle endnu, øver på løbecykel eller i skolegården sammen med en voksen.

Sammen med forældrene

Forældrene bliver bedt om at tjekke cyklen og om at øve skolevejen med deres barn. Elever, der har brug for at øve mere på cykel, får det at vide sammen med forældrene.

4. Differentiering

Hele skolen arbejder med det samme emne i samme uge, men hvert hold har sit eget tema og sine egne undersøgelser. Inden for holdet differentieres der efter klassetrin og den enkelte elev.

Samme emne – tre hold

	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
Tema	Sikkert frem på skolevejen	Cyklist i lokalområdet	Selvstændig i trafikken
Arbejdsform	Gåture, leg på cykelbanen og samtale	Cykelture, tællinger og kort	Undersøgelser, målinger og Cyklistprøven
Udtryk	Tegning og korte råd	Kort med sikre og farlige steder	Kampagne, film eller podcast
Evaluering	Smiley-runde	To stjerner og et ønske	Exit-ticket

Støtte og udfordring inden for holdet

Elever, der har brug for støtte, cykler med en voksen ved siden af, får kortere ruter og arbejder med billeder af tegn. Elever, der har brug for udfordring, planlægger ruter, laver quizzer til de andre og hjælper de yngre på cykelbanen.

Elever med særlige behov får støtte efter deres plan, og støtten aftales med forældrene og ved behov med PPL.

5. Frihed og folkestyre, demokratisk dannelse og ligestilling

Trafikken er et fællesskab med regler, som alle har ansvar for. Eleverne undersøger, hvorfor reglerne findes, og hvad der sker, når nogen ikke følger dem.

Eleverne tager ansvar for hinanden: De ældste bygger cykelbane til de yngste og laver kampagner til hele skolen.

Ligestilling

Alle cykler, alle bygger og alle styrer poster. Grupper sættes på tværs af køn og klassetrin, og roller som forreste og bageste på cykelturen går på skift.

Alsidig personlig udvikling

Eleverne bliver mere selvstændige i trafikken, de øver sig i at tage ansvar for andre og i at handle roligt, når noget går galt.

6. Evaluering og information til elever og forældre

Løbende evaluering

Evalueringen er kort og bruges til at planlægge næste skridt – ikke til at måle den enkelte elev op mod mål. Hvert tema slutter med en kort evaluering sammen med eleverne (afsnit 8), og læreren noterer iagttagelser i observationsskemaet (bilag A). Elevernes egne svar samles på arket i bilag B.

Faste statuspunkter

Hvornår	Status
Uge 35	Lærerteamet planlægger ugen. Forældrene får besked om cykeltjek, hjelm og refleks.
Uge 37 (fredag)	Elevernes korte evaluering på hvert hold (bilag B). Læreren noterer, hvem der har brug for at øve mere (bilag A).
Uge 39	Lærerteamets evaluering (15 minutter, bilag A).
Uge 6 (torsdag)	Førstehjælpsdag for hele skolen (afsnit 3). Kort evaluering ved den fælles afslutning.
Uge 23	Opsamlingsuge. I 2026/27 får 5.–7. klasse her blinde vinkler og cykling i gruppe (afsnit 7).

Information til forældre

Forældrene får besked inden uge 37 om cykeltjek, hjelm og refleks og en opfordring til at øve skolevejen. Fredag får de en kort besked om ugen, og eleverne i 2.–4. klasse tager deres cykelkort med hjem. Forældrene informeres om elevens udbytte ved skole-hjem-samtaler.

Evaluering af undervisningen

Efter emneugen mødes lærerteamet i 15 minutter og besvarer tre spørgsmål for hvert hold: Hvad virkede? Hvad undrede eleverne sig over, som vi ikke nåede? Hvad gør vi anderledes næste år? Svarene skrives nederst på bilag A og bruges, når ledelsen og lærerne reviderer planen inden næste skoleår.

7. Årsoversigt

Emnet i årsplanen

Gennemgangen af skolens undervisningsplaner viser, at færdselslære er godt på vej i 0.–4. klasse gennem cykelugerne, men næsten ikke findes i 5.–7. klasse.

Hold	Fag og forløb i undervisningsplanerne	Kompetenceområde	Uge
0.–1. kl.	Dansk: Cykeluger – Alle børn cykler (cykelbane, trafikregler i praksis, »Min cykel«)	Trafikal adfærd	Uge 37–38
0.–1. kl.	Rytmik: cykelsange · Idræt: samtaler om enkle trafikregler	Trafikal adfærd	Uge 37–38
2.–4. kl.	Dansk: cykelugerne med Alle børn cykler, cykelsange og cykelhistorien	Trafikal adfærd	Uge 37–38
2.–4. kl.	Musik: cykelsange	Trafikal adfærd	Uge 37–38
5.–7. kl.	Matematik: cykeltur – afstand, tid og fart som graf	Trafikal adfærd	Uge 37–38
Alle	Førstehjælpsdag med rotation mellem holdene (ny)	Ulykkeshåndtering	Uge 6

Det mangler vi – forslag

- **5.–7. klasse i år:** Blinde vinkler og cykling i gruppe tages i opsamlingsugen i uge 23.
- **Ulykkeshåndtering:** Førstehjælp fandtes ikke i nogen af planerne. Den nye førstehjælpsdag i uge 6 dækker det for alle tre hold, og færdselsugen følger op.

Opsamlingsugen i uge 23

Uge 23 (7.–11. juni 2027) er opsamlingsuge for de tre obligatoriske emner. Her tager skolen det, der mangler – både det, planerne ikke dækker (se ovenfor), og det, lærerteamet har noteret i evalueringerne efter uge 6, 9 og 37 (bilag A). Ugen ligger før bådregattaen i uge 24 og sommerkoncerten i uge 25, og den passer med, at fagene samler op i uge 23–25.

Indholdet nedenfor er forslag. Lærerteamet beslutter i uge 20, hvad ugen skal bruges til. Arbejdsformen er den samme som i emneugerne: undren, undersøg, skab, del og se tilbage.

Dag	Emne	Eksempler på indhold
Mandag	Uddannelse og job	Hvert hold besøger en arbejdsplads i lokalområdet. 7. klasse: »Mit næste skridt« – hvad venter i den nye skole?
Tirsdag	Færdselslære	Cykeltjek og sikker rute før sommerferien. 5.–7. klasse: blinde vinkler og cykling i gruppe (i 2026/27, hvor holdet ikke havde færdselsuge).
Onsdag	Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab	Svar på de sidste spørgsmål fra spørgekassen. 5. klasse: pubertet. Evt. besøg af sundhedsplejersken.
Torsdag	Det, vi ikke nåede	Lærerteamet vælger ud fra bilag A og elevernes spørgsmål fra årets emneuger.
Fredag	Fælles afslutning	»Det har vi lært i år«: Holdene viser ét produkt fra hvert emne. Kort evaluering af året med eleverne.

8. Temabeskrivelser

Hvert hold har sit eget tema i emneugen. Temaet beskrives med et fokus, et undersøgelsesspørgsmål og centrale begreber. Herefter beskrives forløbet med eksempler på undervisning, der kan finde sted, hvordan klassetrinnene inden for holdet arbejder, og hvordan temaet evalueres. Eksemplerne er forslag – læreren vælger til og fra.

Hold 1 · 0.–1. klasse – Sikkert frem på skolevejen

Uge 37 · Trafikal adfærd · Ulykkeshåndtering · Alle børn cykler · Rådet for Sikker Trafik (indskoling)

Fokus: Eleverne øver sig i at gå sikkert på skolevejen, i at se og blive set, i de første regler på cykel og i at hente hjælp, når nogen er kommet til skade.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvordan kommer jeg sikkert i skole?«

Begreber: fortov, kantsten, fodgængerfelt, venstre, højre, refleks, hjelm, stop, vige, 1-1-2

Fra årsplanen: Dansk: Cykeluger – Alle børn cykler (uge 37–38) · Rytmik: cykelsange · Idræt: enkle trafikregler

Bygger videre på: Børnehuset og turene i lokalområdet

Fortsætter i 2.–4. klasse: Cyklist i lokalområdet

Sådan forløber det

Undren: Eleverne fortæller, hvordan de kommer i skole. Holdet tegner vejen til skolen på tavlen og sætter røde prikker, hvor det kan være farligt.

Undersøg: På en gåtur i lokalområdet stopper holdet ved kantsten og fodgængerfelt og øver at se til venstre – højre – venstre. I et mørkt rum prøver eleverne med lommelygter og reflekser: Hvem kan vi se? I skolegården kører eleverne en cykelbane med kegler, stop og sving.

Skab: Hver elev tegner »Min sikre skolevej«, og 1. klasse skriver tre gode råd.

Del og se tilbage: Tegningerne hænges op i garderoben, så forældrene kan se dem. Holdet kører fredagens cykelbane.

Flere idéer at vælge imellem

- Rollespil: »Nogen er faldet i skolegården« – hent en voksen og bliv hos den, der er slået.
- Matematik: Tæl biler, cykler og gående ved skolen i 10 minutter og byg en søjle med klodser.
- Trafiktegn-memory med de mest almindelige tegn.
- Dansk og rytmik: cykelsange og cykelhistorier.

Samme tema – to niveauer

- **0. klasse:** Øver at gå sikkert og leger på cykelbanen. Fortæller, hvad man gør, hvis nogen slår sig.
- **1. klasse:** Kender flere tegn, cykler en kort tur med en voksen og skriver korte råd.

Evaluering

Smiley-runde ved cykelbanen: Hvad er jeg blevet bedre til? Hvad er stadig svært? Læreren noterer, hvem der har brug for at øve mere på cykel, og giver forældrene besked.

Materialer: Rådet for Sikker Trafik – materialer til indskolingen · Alle børn cykler · refleksveste, kegler, kridt, lommelygter

Lærerens noter efter temaet: _____

Hold 2 · 2.–4. klasse – Cyklist i lokalområdet

Uge 37 · Trafikal adfærd · Ulykkeshåndtering · Alle børn cykler · Rådet for Sikker Trafik (mellemtrin)

Fokus: Eleverne arbejder med færdselsregler og tegn for cyklister, med at vælge en sikker rute, med en sikker cykel og med at ringe efter hjælp.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvor er det sikreste sted at cykle – og hvorfor?«

Begreber: vigepligt, højre side, give tegn, se over skulderen, cykelsti, kryds, sikker rute, stabilt sideleje

Fra årsplanen: Dansk: cykelugerne og cykelhistorien (uge 37–38) · Musik: cykelsange

Bygger videre på 0.–1. klasse: Sikkert frem på skolevejen

Fortsætter i 5.–7. klasse: Selvstændig i trafikken

Sådan forløber det

Undren: Eleverne laver cykeltjek i par: Hvad skal en cykel have for at være sikker? Holdet samler spørgsmål om regler, de er i tvivl om.

Undersøg: På en cykeltur i lokalområdet stopper holdet ved kryds og øver at holde tilbage, give tegn og se sig over skulderen. Grupperne tæller trafik og tager tid på forskellige ruter. Holdet genopfrisker fra førstehjælpsdagen, hvad man siger, når man ringer 1-1-2.

Skab: Grupperne laver et kort over lokalområdet med sikre (grønne) og farlige (røde) steder og gode råd. 4. klasse bygger en post til fredagens cykelbane.

Del og se tilbage: Kortene vises for holdet og hænges op ved cykelskuret. Grupperne fra 4. klasse styrer deres post fredag.

Flere idéer at vælge imellem

- Matematik: Hvor lang tid tager ruten til fods, løbende og på cykel?
- Bremselængde: Hvor langt kører en cykel, før den holder stille, på grus og på asfalt?
- Quiz om tegn og regler, som eleverne selv laver til hinanden.
- Dansk: cykelhistorien som første ugehistorie.

Samme tema – tre niveauer

- **2. klasse:** Cykler i skolegården og på stille veje og arbejder med de vigtigste tegn.
- **3. klasse:** Cykler længere ture og forklarer, hvorfor en rute er sikker.
- **4. klasse:** Arbejder også med højre- og venstresving og vigepligt og bygger poster til de yngre.

Evaluering

To stjerner og et ønske på cykelkortet: to ting, jeg kan nu, og én ting, jeg vil øve. Kortet tages med hjem.

Materialer: Rådet for Sikker Trafik – materialer til mellemtrinnet · Alle børn cykler · kort over lokalområdet · stopur

Lærerens noter efter temaet: _____

Hold 3 · 5.–7. klasse – Selvstændig i trafikken

Uge 37 · Trafikal adfærd · Ulykkeshåndtering · Cyklistprøven (Rådet for Sikker Trafik) · førstehjælp

Fokus: Eleverne arbejder med færdselsregler for cyklister, blinde vinkler, fart og konsekvenser, Cyklistprøven og førstehjælp.

Undersøgelsesspørgsmål: »Hvad skal jeg kunne for at cykle sikkert alene – og hvad gør jeg, hvis der sker en ulykke?«

Begreber: blind vinkel, højresvingende, bremselængde, reaktionstid, fart, vigepligt, skabe sikkerhed, alarmere, hjerte-lunge-redning

Fra årsplanen: Matematik: cykeltur – afstand, tid og fart som graf

Bygger videre på 2.–4. klasse: Cyklist i lokalområdet

Fortsætter efter 7. klasse: i den skole, eleven fortsætter på

Sådan forløber det

Undren: Holdet ser en kort film om blinde vinkler og taler om egne oplevelser fra trafikken. Hver elev skriver ét spørgsmål.

Undersøg: Holdet afprøver blinde vinkler i praksis: Eleverne sætter sig i et stort køretøj (fx en traktor, en lastbil eller en bus) og ser, hvem de kan se. Med målebånd og stopur undersøger de fart og bremselængde. Holdet laver teoriøvelser til Cyklistprøven og genopfrisker fra førstehjælpsdagen, hvordan man skaber sikkerhed og alarmerer ved et trafikuheld.

Skab: Grupperne laver en kampagne til skolen – en plakat, en kort film eller en podcast – om ét emne, fx »Hold øje med højresvingende lastbiler«. Holdet bygger poster til fredagens cykelbane.

Del og se tilbage: Kampagnerne vises fredag, og holdet styrer cykelbanen for 0.–4. klasse.

Flere idéer at vælge imellem

- Cyklistprøven med teori og praktisk prøve – fx for 6.–7. klasse hvert andet år.
- Besøg af en lokal vognmand eller landmand med et stort køretøj.
- Matematik: fart, tid og afstand som graf.
- Planlæg en cykeltur i lokalområdet med kort og tidsplan.

Samme tema – tre niveauer

- **5. klasse:** Arbejder med regler, tegn og blinde vinkler.
- **6. klasse:** Går videre med fart og bremselængde og forbereder Cyklistprøven.
- **7. klasse:** Vurderer konsekvenser af egne valg i trafikken og viser de yngste ved fredagens cykelbane, hvordan man skaber sikkerhed ved et uheld.

Evaluering

Exit-ticket: Hvad har jeg lært, som jeg vil bruge i trafikken? Hvad er jeg stadig usikker på? Svarene bruges til lærerteamets evaluering og til at vælge fokus næste år.

Materialer: Rådet for Sikker Trafik – Cyklistprøven og materialer til mellemtrin og udskoling · målebånd, stopur

Lærerens noter efter temaet: _____

Bilag A. Observationsskema

Udfyldes kort i løbet af emneugen og ved statuspunkterne. Brug fx S = støtte, K = kerne, U = udfordring, og skriv næste skridt. Skemaet er det samme for alle tre hold. Bemærk kun det, der er værd at handle på.

Elev	Kl.	Trafikal adfærd	Ulykkeshåndtering	Undrer sig over / spørger om	Næste skridt

Lærerteamets evaluering efter emneugen (15 minutter)

Spørgsmål	0.–1. klasse	2.–4. klasse	5.–7. klasse
Hvad virkede?			
Hvad undrede eleverne sig over, som vi ikke nåede?			
Hvad gør vi anderledes næste år?			

Bilag B. Elevens refleksionsark – min færdselsuge

Arket bruges fredag i emneugen. 0.–1. klasse svarer med tegning og enkelte ord (læreren skriver), 2.–4. klasse skriver på cykelkortet, og 5.–7. klasse skriver selv.

Trin	Spørgsmål til eleven	Mine noter
1. Undren	Hvad vidste jeg om trafikken i forvejen? Hvad syntes jeg var farligt?	
2. Undersøg	Hvad fandt jeg ud af på turen eller cykelbanen?	
3. Skab	Hvad lavede jeg – og hvem kan bruge det?	
4. Del	Hvad lærte jeg af de andre?	
5. Se tilbage	Hvad vil jeg øve mere?	

Hold	Når du ser tilbage, kan du …
0.–1. klasse	vise, hvordan man krydser vejen sikkert, og fortælle, hvad man gør, hvis nogen slår sig.
2.–4. klasse	give tegn, vælge en sikker rute og fortælle, hvad du siger, når du ringer 1-1-2.
5.–7. klasse	forklare, hvad en blind vinkel er, og hvad du gør som den første ved en ulykke.